

Fakta om udviklingen i Kriminalforsorgen

Dette notat samler forskellige fakta om udviklingen i Kriminalforsorgen.

Seneste nyt – marts 2007 – er:

- Antallet af nedslidte fængselsfunktionærer er steget i 2006. Risikoen for nedslidning er nu fire gange så stor som på det øvrige arbejdsmarked.
- De uniformerede fængselsfunktionærers sygefravær er steget i 2006. Sygefraværet er ca. 60 procent højere end på det øvrige arbejdsmarked.
- Antallet af varetægtsfængslede i de danske arresthuse i 2006 var det højeste i de sidste 10 år.
- Strafmassen – det antal måneder domstolene dømmer – tegner i 2007 til at blive lige så højt som i rekordåret 2005.
- Udnyttelsen i fængsler og arresthuse var høj i 2006. Belægningen var to procentpoint højere end den politiske målsætning om 92 procent. Presset på fængslernes kapacitet ser dog ud til at lette i 2007. I de to første måneder af 2007 er belægningen nede på 89,1 procent.
- Køen af mennesker, der venter på at afsone, er i 2006 blevet mindre. Det samme er ventetiden på at afsone straf i Kriminalforsorgen.

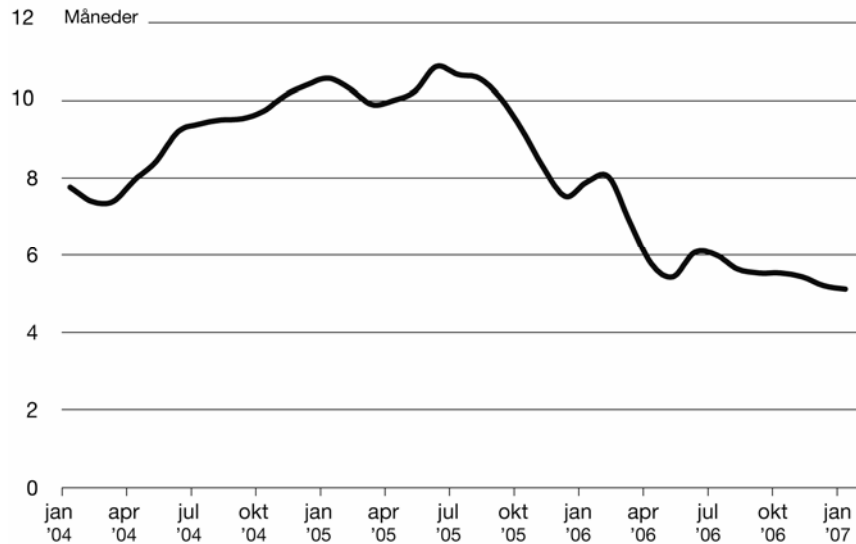
Dette notat bygger – med mindre andet er angivet – alene på informationer fra Direktoratet for Kriminalforsorgen. Oplysningerne er i vidt omfang indekseret startende i 1996.

Ventetid: Dømte skal i gennemsnit vente fem måneder på at afsone deres domme

Kort ventetid på at afsone

Den gennemsnitlige tid, der ventes på at afsone en straf, er et udtryk for, hvor god balance der er mellem kapacitet og strafmasse.

Figur 1. Ventetid

Note: Der er anvendt rullende gennemsnit af tre måneder i figuren.

I juli 2005 var ventetiden oppe på 11 måneder i gennemsnit, siden er ventetiden faldet. I januar 2007 var ventetiden nede på fem måneder.

Ventetiden på ca. fem måneder skal dog sammenlignes med, at den normale ventetid – den tid man normalt skal vente fra dom til indsættelse, hvis ikke fængslerne er overfyldte – ligger på cirka to og en halv måned.

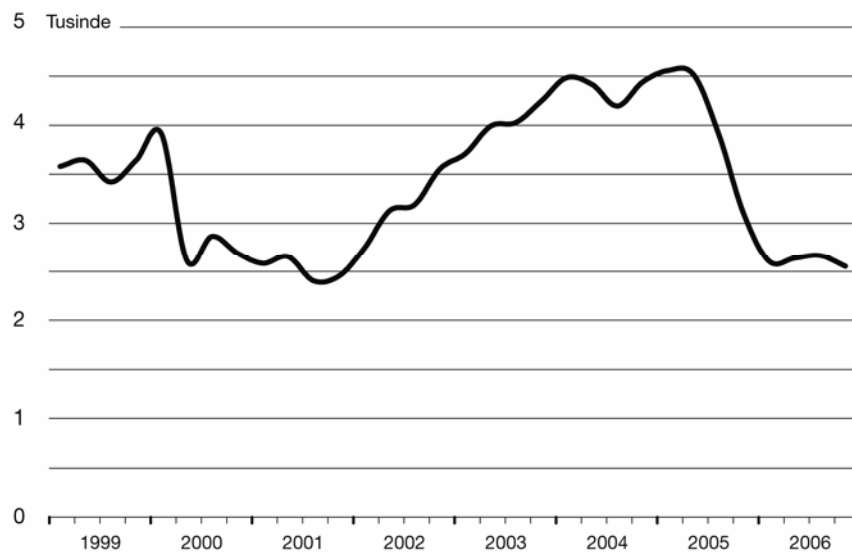
Venter på fængsel: Antallet, der venter på at afsone, er faldet

Færre venter på at afsone domme

Antallet, der venter på at afsone straf i Kriminalforsorgen, giver et indtryk af, hvor god en balance der er mellem Kriminalforsorgens kapacitet og strafmassen.

Antallet af ventere er faldet i 2006. Venterkøen var i fjerde kvartal 2006 på 2.524 personer. Til sammenligning var køen på 3.057 i fjerde kvartal 2005 og 4.011 i fjerde kvartal 2004.

Figur 2. Dømte, der venter på indsættelse

Note: Statistikken for antallet af ventere er blevet lagt om ultimo 2004. Alle tal i denne figur er udregnet efter den nye metode.

Ifølge Direktoratet for Kriminalforsorgen er det normalt, at "ca. 2.600 dømte [venter] på indsættelse, blandt andet som følge af de almindelige regler, der gælder om tilsigelsesvarsel og adgangen til at søge om udsættelse med afsoning." (Nøgletal, december 2004, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Straffuldbyrdelseskontoret, Statistiksektionen).

Belæg: Efter høj belægning i 2006, er der mindre pres på fængslernes kapacitet i begyndelsen af 2007

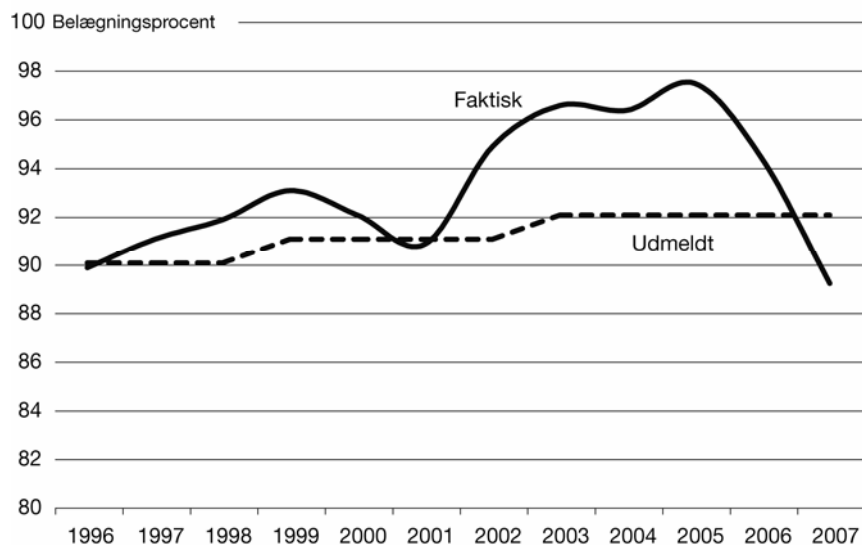
Bedre plads i fængslerne

Belægget er et udtryk for, hvor mange af Kriminalforsorgens pladser, der bliver udnyttet. Det udmeldte belæg er et udtryk for den besluttede udnyttelse af pladserne.

Den gennemsnitlige udnyttelsesprocent for fængsler og arresthuse var i 2006 på 94,3 procent. Dette er betydeligt over den besluttede udnyttelse på 92 procent. Som det fremgår af figur 3, har det faktiske belæg siden 1996 – med 2001 som undtagelse – været højere end udmeldt.

Det ser dog ud til, at belægget i 2007 kommer under 92 procent. I årets to første måneder var den gennemsnitlige udnyttelsesprocent på 89,1 procent. Til sammenligning var den gennemsnitlige udnyttelsesprocent på 97,4 procent i de to første måneder af 2006.

Figur 3. Så fyldte er fængslerne

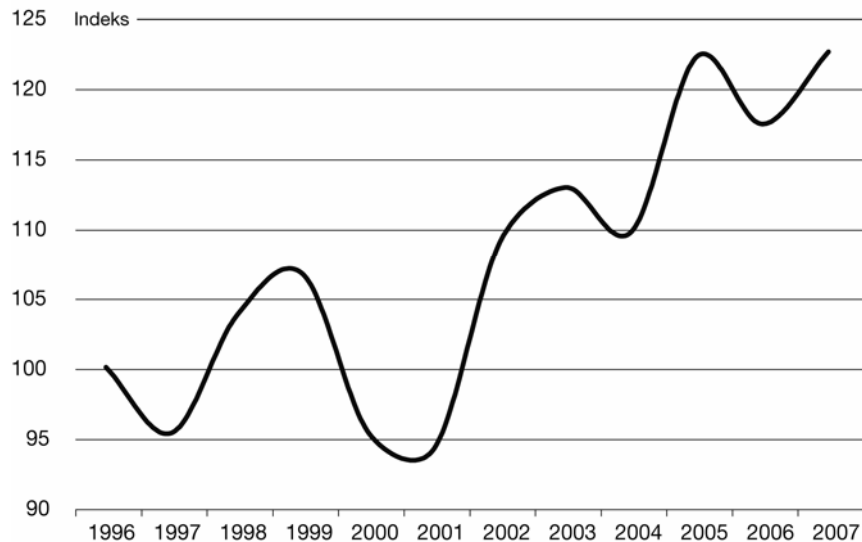
Note: Belægningsprocenten for 2007 er opgjort for perioden 1. januar – 28. februar 2007.

**Strafmasse:
Rekordniveauet
fortsætter**

Fortsat høj strafmasse

Den anmeldte strafmasse er et udtryk for, hvor mange måneders dom domstolene har dømt, og den giver dermed en strømpil for, hvilket pres der kommer på systemet.

Figur 4. Strafmassemåneder (index 1996 = 100)

Note: 1996 = 53.297 måneder. Tallene for 2007 er opgjort 28. februar 2007 og vægtet i forhold til samme periode 2006.

Strafmassen var på 62.566 måneder i 2006. Et fald på ca. fire procent i forhold til 2005, hvor strafmassen slog rekord med 65.131 måneder.

I 2007 ser det ud til, at strafmassen igen stiger. I årets to første måneder er antallet af strafmassemåneder 4,4 procent højere end i de to første måneder af 2006.

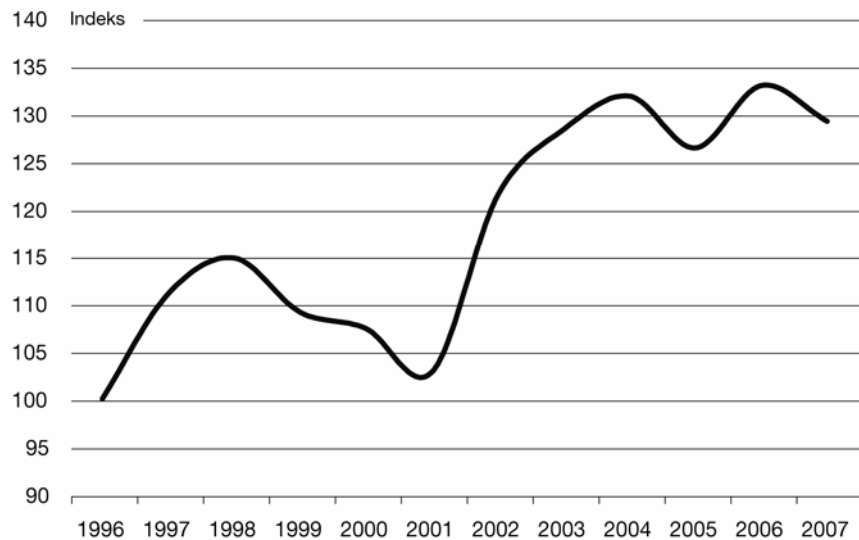
Fortsætter det høje niveau i hele 2007, vil der blive dømt ca. 5.400 års straf for hele året. Til sammenligning blev der dømt ca. 4.500 års straf i 1996.

**Arrestanter:
Antallet af
arrestanter slog
rekord i 2006**

Rekord antal varetægtsfængslede

Antal arrestanter er et udtryk for, hvor mange der gennemsnitligt er varetægtsfængslet og afventer en dom. Jo flere arrestanter, desto større efterfølgende pres på arresthusene og fængslerne.

Figur 5. Udvikling i antal arrestanter (index 1996 = 100)

Note: 1996 = 826 arrestanter i gennemsnit. 2007 er opgjort for perioden 1. januar til 28. februar 2007 og vægtet i forhold til samme periode i 2006.

I gennemsnit har der siddet 1.098 arrestanter i de danske arresthuse i 2006. Dette er fem procent flere end i samme periode i 2005 og er det højeste antal i de sidste 10 år.

I de to første måneder af 2007 er niveauet faldet. Her har der gennemsnitligt siddet 1.036 varetægtsfængslede i Kriminalforsorgen. Dette er ca. tre procent færre end i samme periode i 2006.

Nedslidning: Antallet af nedslidte fængselsfunktionærer er steget i 2006. Fængselsfunktionærer har fire gange så stor risiko for at blive slidt ned

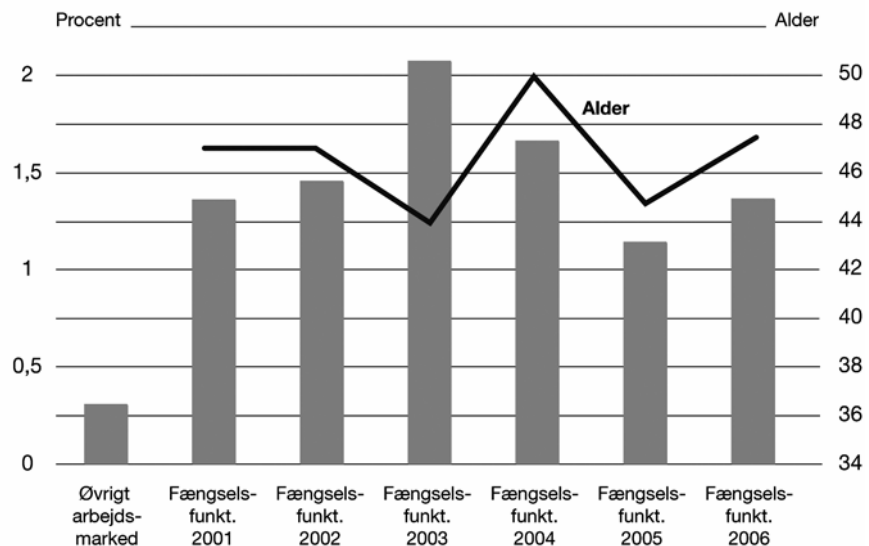
Flere nedslidte fængselsfunktionærer

I 2006 steg antallet af nedslidte fængselsfunktionærer, der må forlade tjenesten i utide på grund af helbredet. I alt måtte ca. 1,4 procent af alle fængselsfunktionærer forlade tjenesten før tiden i 2006. I 2005 var dette tal 1,1 procent.

Det understreger, at funktionærerne befinder sig i en højrisikogruppe for nedslidning. Risikoen for nedslidning er fire gange så stor som på det øvrige arbejdsmarked, hvor ca. 0,3 procent årligt må forlade jobbet i utide.

Samtidig er fængselsfunktionærerne meget unge, når de må forlade tjenesten i utide på grund af nedslidning: Gennemsnitsalderen var på kun 48 år i 2006.

Figur 6. Årets helbredsbedingede afskedigelser: Andel og alder

Kilde: Indberetninger af helbredsbedingede afskedigelser samt Dansk Arbejdsgiverforenings Arbejdsmarkedsrapport 2001 (s. 78-79).

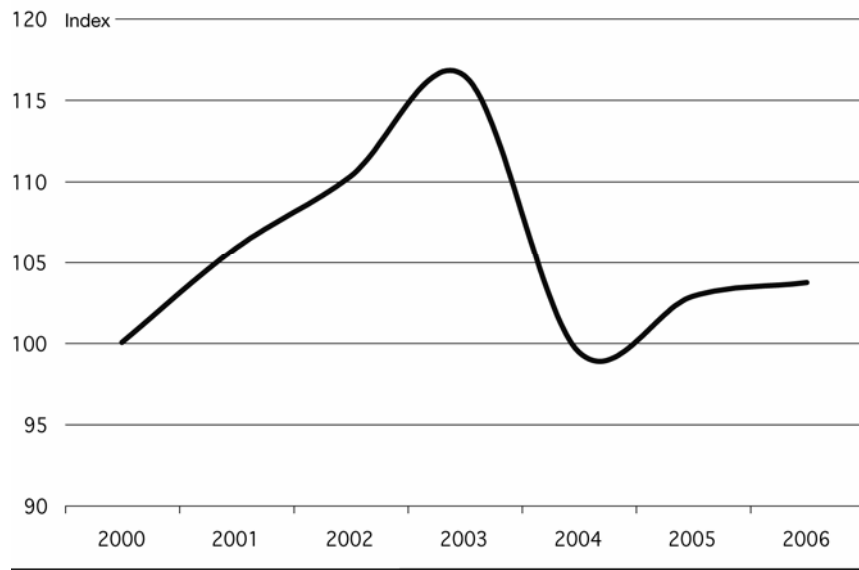
**Sygdom:
Sygefraværet er
langt højere end
på det øvrige
arbejdsmarked**

Personalets sygefravær stiger

De uniformerede fængselsfunktionærers sygefravær er steget. I 2006 var det gennemsnitlige antal sygedage på 21,3 dage pr. medarbejder. I 2005 var antallet 21,1 dage.

Det nuværende sygefravær er dog lavere end i 2003, hvor sygefraværet var oppe på 23,9 dage i gennemsnit pr. medarbejder.

Figur 7. Sygdomsudvikling for fængselsfunktionærer (index 2000 = 100)

Sygefraværet for de uniformerede fængselsfunktionærer i 2006 udgør 6,6 procent. Til sammenligning var sygefraværet på DA-området 4,1 procent ifølge DAs fraværstatistik for 2005. Det vil sige, at sygefraværet for fængselsfunktionærer er ca. 60 procent højere end sygefraværet for ansatte på det øvrige arbejdsmarked.

Sammenlignes der udelukkende med mandlige funktionærer på det øvrige arbejdsmarked, er forskellen endnu større. Ifølge DAs fraværstatistik var sygefraværet for mandlige funktionærer kun 1,8 procent i 2005 i gennemsnit. Blandt fængselsfunktionærene er 7 ud af 10 er mænd.